

Børn og Bibelhistorier – fantasirejser til Bibelens verden

Hvorfor »Bibelhistorier« blev udgangspunkt for et undervisningsmateriale for minikonfirmander, hvor børnene bliver introduceret for det kristne gudsbillede og ved hjælp af fantasirejser lærer at finde ro i kirken.

Af Marie J. Damm, sognepræst i Sankt Johannes Kirke, Nørrebro.

Forfatter til undervisnings-materialet »Ro og rejs«, Bibelselskabet 2019

En varm sommerdag ved Vesterhavet læste min datter og jeg Ida Jessens og Hannes Bartolins »Bibelhistorier« i haven. Vi var begge opslugt af de fantastiske genfortællinger og illustrationer, og som min mor, der lyttede med, sagde: »Man kan høre, når du læser højt, at den er virkelig god, sjov og enormt velskrevet – det er som om, det er dine egne ord, for det falder dig så let.« Det havde hun helt ret i.

Det var derfor oplagt, at netop »Bibelhistorier« blev grundlag for det undervisningsmateriale, jeg har lavet med Det Danske Bibelselskab. Og egentlig også, at det blev et projekt, hvor fantasirejser dels skulle lære børnene at finde ro i kirken og dels introducere dem for det kristne gudsbillede.

»Folkekirken tilbyder i stor stil mindfulness, walk and talks, pilgrimsrejser, cross yoga og musik- og meditationsgudstjenester, men det behov afspejler sig endnu ikke i kirkens tilbud til børn, selv om stres og diagnoser er eksploderet blandt vores yngre medlemmer.«

Kirkens ro

I de senere år har det vist sig, at flere og flere voksne søger kirken i en travl hverdag. Måske de bare sidder et øjeblik i det stille store rum, beder en bøn eller tænder et lys i lysgloben. Folkekirken tilbyder i stor stil mindfulness, walk and talks, pilgrimsrejser, cross yoga og musik- og meditationsgudstjenester, men det behov afspejler sig endnu ikke i kirkens tilbud til børn, selv om stres og diagnoser er eksploderet blandt vores yngre medlemmer. Så på trods af, at jeg aldrig har tilbudt den slags tiltag i kirken (til de voksne), havde jeg svært ved at slippe tanken, måske fordi jeg selv er vokset op med fantasirejser på min skole i 1980'erne.

Fantasirejser (eller drømmerejser) er en slags meditativ rejse, hvor man lader fantasien føre sig derhen, hvor historien foregår. De bliver i dag benyttet på Rigshospitalet til at berolige børn, der er indlagt, men også af forældre, der kan have svært ved at få deres barn til at falde til ro om aftenen. Efter en afslapningsøvelse læses eller genfortælles en historie, der især fokuserer på sanser og følelser; hvordan føles det? Kan man genkende noget, se det for sig, eller mærke hvor man er? Man inddrager på den måde barnets egne erfaringer og forsøger at gøre det klart for dem, at de selv er en del af historien – det er ikke blot underholdende eventyr fra gamle dage.

Underholdning og det gode budskab

Kirkens tilbud til børn har især fokuseret på underholdning; at give dem en sjov oplevelse, så de ikke opfattede kirken som kedelig. I mange år var jeg derfor selv meget optaget af aktiviteter, at der var sjov og ballade, fest og farver, når jeg lavede gudstjenester, undervisning og arrangementer for og med børn. Men det gik op for mig, at jeg i virkeligheden ofte sendte børnene og deres forældre hjem med et problematisk gudsbillede efter at have underholdt med dramatiske fortællinger om syndfloden, der udrydder hele den skabte verden, fordi Gud blev sur, eller historien om Lot og hans hustru, der må flygte, fordi Sodoma og Gomorra og alle dens syndige indbyggere skal brænde, eller beretningen om den elskelige David og den misundelige Saul ... For selv om jeg også kom ind på Jesus-historien og ihærdigt forsøgte at flette det nytestamentlige gudsbillede ind som afslutning eller konklusion, så overdøvede aktiviteterne budskabet.

Det er netop de erfaringer og overvejelser, der ligger til grund for, at jeg i foråret 2018 tilbød et undervisningsforløb for minikonfirmander med et andet fokus: Det Nye Testaments fortællinger om Jesus og den Gud, han forkynder – samt at inddrage børnenes egne erfaringer.

»Undervisningens formål er dels at lære børnene at finde ro og give dem indblik i Jesus-historien og hans forkyndelse af det gode budskab.«

Bibelhistorie og fantasirejser i undervisningen

Det gjorde jeg ved at lave fantasirejser over Ida Jessens »Bibelhistorier«, som var udgangspunktet for undervisningen og det materiale, som jeg lavede sammen med Bibelselskabet. Undervisningens formål er både at lære børnene at finde ro og at give dem indblik i Jesus-historien og hans forkyndelse af det gode budskab. Så når børnene kommer susende ind ad kirkedøren lige fra skole, læser jeg en udvalgt bibelhistorie op, og det er så den historie, der ligger til grund for fantasirejsen, som foregår i et stille tempo, mens børnene ligger på madrasser og først har gennemgået en afslapningsøvelse. Når børnene »vågner« fra deres rejse, så taler vi om, hvad de erfarede. Det kan være både fysiske reaktioner, men også tanker, de gør sig undervejs. Og netop de tanker om jalousi og misundelse, uretfærdighed, det onde, tilgivelse mm. fører til en fælles samtale om den kristne Gud og om kirkens fællesskab, som måske og forhåbentligt kan give børnene en ro i hverdagen og et kendskab til kirken som det sted, hvor man kan søge hen, når tilværelsen synes svær at håndtere.

Meningsfuld underholdning

Da min erfaring også har lært mig, at børn elsker at lave noget kreativt sammen, og at samtalen uden fortsætter under sådan et efterspil, besluttede jeg alligevel at lave aktiviteter som afslutning på dagens fantasirejse, tema og samtale. Men aktiviteter bør altid fungere som et supplement til undervisningen, som det, der udbygger budskabet frem for at spille hovedrollen i kirkens undervisning. Mit undervisningsmateriale lægger op til, at man selv tænker med, videreudvikler og gør sig sine erfaringer, således at arbejdet med børn i kirken bliver aktuelt og meningsfuldt og ikke blot underholdende.